

Unni Salmila
Skallelv
9800 VADSØ

Deres ref

Vår ref
12/3699

Dato
30.06.2014

Avgjørelse i klagesak på søknad om bruk av snøskuter i Varangerhalvøya nasjonalpark/Várnjárgga álbmotmeahcci

Det vises til søknad fra Unni Salmila 23.02.2012, arbeidsutvalget i Varangerhalvøya nasjonalparkstyret sitt vedtak 15. mars 2012, klage fra Salmila 2. april 2012 og behandlingen av denne ved styret i Varangerhalvøya nasjonalpark 1. juni 2012 og tilrådning fra Direktoratet for Naturforvaltning 4. september 2012.

Departementet viser til at det på grunn av stor saksmengde har tatt tid å behandle klagen.

Klima og miljødepartementet opprettholder nasjonalparkstyrets vedtak. Klage fra Unni Salmila over at hun ikke får dispensasjon til bruk av snøskuter inn til sin private hytte tas ikke til følge.

Sakens bakgrunn

Unni Salmila søkte 23.februar 2012 om dispensasjon for kjøring med snøskuter til den gamle politihytta inne i Varangerhalvøya nasjonalpark. Salmila er medeier i hytta. Behovet for å kjøre snøskuter er begrunnet i hennes problemer med å bevege seg på grunn av to operasjoner de siste to år, henholdsvis i hofte og kne. Salmila ønsker å kunne benytte hytta også vinterstid.

Nasjonalparkstyrets arbeidsutvalg behandlet søknaden i møte den 15. mars 2012. Den aktuelle hytta ligger 300 meter innenfor nasjonalparkgrensa og ca 1,3 km fra åpen skuterløype. For skutersesongen 2012 ble det innvilget 12 turer med snøskuter til hytta for frakt av varer, utstyr og materialer i forbindelse med byggearbeider.

Søknaden om tillatelse til persontransport på snøskuter ble avslått av styrets arbeidsutvalg.

Det ble ved avgjørelsen lagt vekt på at en tillatelse ville kunne skape presedens for persontransport, noe som vil kunne medføre at den samlede belastningen for naturmiljøet over tid blir for stor. Vilåårene for å gi dispensasjon etter nml § 48 første ledd forelå dermed ikke. Arbeidsutvalget kunne heller ikke på bakgrunn av søkers helsemessige tilstand og gåavstanden til hytta, se behovet for bruk av skuter helt frem. For søkere som kan dokumentere en varig forflyttingshemming, har styret etablert en praksis som innebærer at det kan gis opptil 6 turer med snøskuter. I den aktuelle søknaden er det ikke dokumentert noen varig forflyttingshemming.

Unni Salmila påklaget vedtaket gjort av nasjonalparkstyrets arbeidsutvalg 15. mars 2012.

Salmila reagerer på de mange og omfattende henvisninger til lovverk, forskrifter og paragrafer, og at dette gjør det vanskelig for vanlige folk å følge resonnementene og logikken i avslaget på søknaden. Samtidig som klager ser behovet for å vise hensyn til natur og dyreliv gjennom bl.a. å regulere motorferdselen i nasjonalparken, reageres det på et ubegrenset omfang av den lovlige motorferdselen i parken, bl.a. mht sikring av fjellrevens overlevelse. Klager mener også at det er urimelig at hun i opptreningsperioden etter operasjon, ikke kan benytte motorkjøretøy inn til hytta. Hun vil i denne perioden ha problemer med å bevege seg i terrenget selv om hun ikke er varig forflyttingshemmet.

Til slutt påpeker hun at de 12 turene med snøskuter, som i 2012 ble innvilget i forbindelse med bygging og nødvendige fraktbehov til hytta for snekkere og 4 familiemedlemmer, ikke dekker hennes midlertidige ønske og behov for å ta seg inn til hytta.

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre vurderte klagen i møte 1. juni 2012. Styret besluttet å opprettholde sitt vedtak av 15. mars 2012.

Miljødirektoratet tilrår at nasjonalparkstyrets vedtak stadfestes.

Klima- og miljødepartementets vurdering

Departementet mener at saken er tilstrekkelig opplyst og at klagen kan behandles.

Klageinstansen kan prøve alle sider ved saken, jf. forvaltningsloven § 34.

Det følger av forskrift 8. desember 2006 nr. 1384 om vern av Varangerhalvøya nasjonalpark § 3 pkt 6.1 at motorferdsel på land er forbudt.

Forskriften gjør unntak for noen tiltak i punkt 6.2 og 6.3, men det omsøkte tiltaket omfattes ikke av disse.

Dispensasjon fra verneforskriften må derfor vurderes etter naturmangfoldloven § 48. Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, og det skal fremgå av beslutningen hvordan disse prinsippene er vurdert og vektlagt i saken.

Når det gjelder det faglige beslutningsgrunnlaget for klagebehandlingen og myndighetsutøvelsen (jf nml §§ 8-12) så viser departementet til Miljødirektoratets gjennomgang i oversendelsesbrev 4. september 2012 samt til nasjonalparkstyrets behandling.

Det er bl.a. vist til at kjøring med motorisert kjøretøy vil medføre en del støy som kan virke forstyrrende på dyre- og fugleliv. Varangerhalvøya er et svært viktig leveområde for den fåtallige og sårbare fjellreven. Forstyrrelser i perioden for pardanning og parring og i yngletiden bør unngås så langt det lar seg gjøre. Motorferdsel i områder med fjellrev bør begrenses, og følge faste traseer. Ferdsel med beltekjøretøy på snødekket mark vil ikke gi skader på planteliv og terreng i samme grad som ved kjøring på barmark, så lenge traseen ikke blir gjenstand for hyppig bruk av mange kjøretøy. Det aktuelle området er sjekket i både Naturbase og Artskart uten å finne registreringer som tyder på at en begrenset motorferdsel med snøskuter vil komme i direkte konflikt med trua og sårbare arter. Kjøringen til og fra hytta vil i utgangspunktet generere en forbigående støy som ikke er av permanent art.

Etter naturmangfoldloven § 48 første ledd kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra et vernevedtak dersom ” det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig”.

Formålet med vernet er, i henhold til verneforskriften, å ”bevare et stort i det vesentlige urørt naturområde, tilnærmet fritt for tekniske inngrep, som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander. I dette inngår blant annet å bevare den mest arktisk pregete del av fastlands-Norge med spesielle landformer og avsetninger etter istida, et plante- og dyreliv med østlige og arktiske innslag, et kjerneområde for fjellrev og unike samiske kulturminner.” Det er videre fastsatt at ”Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse.”

Det er en generell målsetning å begrense motorisert ferdsel i nasjonalparken, både av hensyn til allmennhetens friluftslivsutøvelse men også av hensyn til naturmangfoldet. Det er allerede åpning for motorferdsel til en rekke formål i verneforskriften, herunder særlig til reindrift. Det er dessuten i utkast til forvaltningsplan åpnet for motorisert ferdsel til persontransport av varig forflytningshemmede til private hytter med inntil 6 turer pr år i medhold av nml § 48. Hensynet til samlet belastning nedfelt i naturmangfoldloven § 10 tilsier da at det føres en streng praksis for annen motorisert ferdsel, for å unngå at omfanget av motorferdsel kommer i strid med verneformålet. Det legges videre vekt på presedenshensyn. Åpning for motorisert ferdsel til persontransport for personer som ikke er varig forflytningshemmede vil gi en merkbar økning i motorferdselen i nasjonalparken, i strid med verneformålet.

Departementet vil tilføye at klagers søknad ikke bygger på en varig forflytningshemming, og derfor ikke vurderes etter forvaltningsplanens retningslinjer om dette.

Departementet har etter dette kommet til at tiltaket er i strid med verneformålet.

Når vilkårene i § 48 ikke er oppfylt, er det ikke hjemmel for å gi dispensasjon. Departementet foretar dermed ikke noen skjønnsmessig vurdering av om dispensasjon bør gis.

Vedtak:

Nasjonalparkstyrets vedtak opprettholdes. Klagen tas ikke til følge.

Klagen er med dette endelig avgjort. Vedtaket kan ikke påklages.

Med hilsen

for *Tore Lindblad*
Øivind Dannevig (e.f.)
avdelingsdirektør

Thomas Eid
Thomas Eid
seniorrådgiver

Kopi til:

Fylkesmannen i Finnmark	Statens Hus	9815	VADSØ
Vardø kommune	Postboks 292	9951	VARDØ
Statens naturoppsyn	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre	FM i Finnmark, Statens Hus	9815	VADSØ
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM